

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dljake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Zadruga z neomejenim poroštvom.

(Spisal dr. J. Vošnjak.)

I.

V novejšem času se začenjajo tudi po Slovenskem zadruga ustanavljati, kar mora vsak rodoljub z veseljem pozdravljati kot najvspešnejši korak k materialni samostalnosti našega naroda. Slovenci nemamo denarnih zavodov z velikim kapitalom. Razven ene banke, katera se pa ne peča z dajanjem kredita, nemamo domačih bank, sploh nijsmo veliki kapitalisti, da bi si lahko napravili eskomptne, kreditne in enake denarne banke na delnice. Pri nas, in to priznam za veliko srečo, socialne razmere še niso tako na glavo postavljene, kakor na Angleškem ali na Italijanskem, kjer je zraven malega števila bogatih posestnikov ogromno število ničesar neimajočih, v tem oziru proletarijatu pripadajočih ljudi. Pri nas so posestva in premoženje po večjem bolj enakomerno razdeljena, tako na kmetih, kakor v mestih. Če nijsmo bogatini, pa tudi nijsmo berači. Če nij vsak za se kapitalist, pa imamo vsi skupaj dovolj, da si mej soboj lahko pomagamo ter nam nij treba trkati za miloščino pri tujih vratih.

Zadruga so kakor nalašč ustvarjeni zavodi za nas Slovence. Uže ime „zadruga“ nas opominja na nekdanjo družbinsko življenje naših pradedov; na Hrvatskem so še zdaj zadruga in tudi na Ruskem je še v dostih krajih vse posestvo zadružno (skupno) to je vseh, kateri žive v dotični občini. Take naprave so seveda vse drugačne od zadrug, katere se v poslednjih tridesetih letih po vsem izobraženem svetu ustanavljajo, vendar imajo v jedru nekaj skupnega, namreč da skušajo dosega ti po združenih

močeh to, za kar je posamezna moč preslaba.

Ko sem leta 1868 potoval v zlato Prago k slavnosti položnja temeljnega kamena češkega narodnega gledališča, občudoval sem velikanski razvoj češkega naroda v duševnem in materialnem oziru. Naravno da sem se te prilike poslužil seznanjati se z voditelji češkega naroda ter poizvedavati pota in sredstva, po katerih so dosegli tako ogromne vspehe. Vsi so mi trdili, da ena glavnih podlog vedno rastoče narodne samostalnosti so založnice (posojilnične in hranilnične zadruga) ter nam Slovencem iskreno na srce polagali, naj se tudi mi lotimo teh naprav.

Potoval sem potem malo po češki deželi in zares, kamor sem prišel, v vsakem mestici in celo v večjih vaseh sem našel „založne“ in slišal o njihovem koristnem delovanju vzlasti na kmetih. Poprej je češki kmet bil v židovskih rokah, katere so ga odirale do golega. V založnah pa si je napravil zavod, ki mu je za navadne obresti na kratek čas posojeval manjše zneske, za katere je kmetski posestnik največkrat v zadregi.

Pisal sem svoja opazovanja v „Slov. Narodu“ l. 1868 in Slovence opozorjal na veliko imenitnost založnic. „Slov. Narod“ je tudi prinesel v prestavi pravila smihovske založne. A bilo je več razlogov, da se založne pri nas niso tako hitro širile, kakor bi bilo želeli. Živahno politično gibanje je posrkalo dosti moči; dobre letine so storile, da nij bilo čutiti prevelikega pomanjkanja denarnih sredstev; a najglavnejša zapreka je bila v tem, da so založnice potrebovale političnega privoljenja in so se pravila, kakor od vseh drugih društev, mo-

rala političnim oblastnim predložiti. Vse to je storilo, da so se zadruga pri nas še le leta 1870 izkušale ustanavljati, izvemši ljubljansko obrtniško zadruga, katera je uže več let poprej svoje delovanje začela.

Leta 1870 je okrajni zastop šmarskega okraja sklenil okrajno posojilnico napraviti in da bi gotovejše dobil političnega privoljenja, celo obljubil kavcijo 6000 gold. iz okrajnega fonda. Predložil je vladi pravila, a ta jih je odbila iz pravičevih razlogov. Precej potem so ljutomerski rodoljubi prosili za dovoljenje, in čemur se je bilo čuditi, dobili so ga ter leta 1872 odprli prvo slovensko posojilnico. Še na dveh krajih namreč v ziljski Bistrici in pri sv. Jakobu na Koroškem so slovenski rodoljubi leta 1873 napravili posojilnice, tako da so do leta 1874 bile tri slovenske posojilnice.

Na Češkem in Moravskem pa je mej tem bilo ustanovljenih blizu 500 založnic; ravno tako hitro so se širile po Nemškem in sicer najbolj po Nemčiji, kjer je znani Schulze-Delitsch neumorno delal za pridobitne in gospodarske zadruga, za konsumska društva in tako dalje.

Največja zapreka za zadruga v Avstriji je bilo pomanjkanje posebne postave za zdruštvo, vsled česar nij bilo druge podloge za ustanovljenje in delovanje zadrug, kakor postava za društveno pravico sploh. Leta 1873 se je k sreči to spremenilo in dobili smo postavu od 9. aprila 1873 o pridobitnih in gospodarskih zadrugah, katera loči zadruga od drugih društev, ter natanko določuje pogoje in meje njihovega delovanja.

Odslej nij treba političnega privoljenja, sploh politične oblasti z zadrugami nemajo ničesar opraviti, ampak samo finančni organi.

Listek.

Pismo iz Dunaja.

„Were there nothing else
For which to praise the heavens
but only love,
That only love were cause enough
for praise.“

Tennyson.

Denes je nedelja. Okroglolično solnce smehlja se prijazno z modrega nebesa postopaču in težaku, ki zapušča za nekaj trenutkov ohole palače bogatega mesta ob lepej, plavej Donavi, da se nadiha zdravejšega zraka v priljubljenem Pratru. Pod težo brezštevilne množice, ki vre iz mesta ven, trese in ziblje se most preko kanala, pod njim pa šumljajo in skakljajo radovedni valčki Donave, kakor da bi jim to gnjetenje ljudstva vzbujalo spomin minolih dni in bi si drug drugemu šepetali vse to, česar tihe,

neme priče so ostali od davnih dni do denes. Celo stari kostanj senčnatega drevoreda pripogiba ponosen svojo veličastno glavo k sosedu, lepše se mu svetijo zeleni lasje, ker se menda, kakor nekdanj seri Trojanci zagledavši slavno grško krasotico, radosti mladi videč ta raznobarni venec toliko lepotic šetajočih se v njegovem varstvu, v njegovej senci. Jezdec za jezdecem podi svojega šarca, kočija drdra za kočijo, v njej pa medel gospodek kalnimi očmi zaljubljeno pogleduje izpod belega cilindra impozantno kraljico sedečo mu na desnej — kraljico brez diadema. Srečna sta vidva, ki se peljeta v bogato-kovanej kočiji nagleje, nego leti po zraku ptič, vidva, ki se ne zmenita za svet, za one male črvičke, ki lazijo v prahu pred vajinimi nogami! Take misli rojijo marsikomu po glavi, ko gleda toliko bogastva, toliko lepotic, ko sliši radostni hrup in čisto harmonijo vojaške godbe in ko se spominja

joka gladnih otrok, ki mu doma naproti molijo prazne roke, milim glasom za kruh proseči. — Ne zanima se za ta lišp le sem ter tje kak zaljubljen parček, tukaj ličen gospodič s svojo nežno ljubico, tam pa junacek prostak s svojim rudečim dekletom — on, ki je nevedoč porok za resničnost znanega stavka, da nij lepe ječe niti grde ljubice na svetu. Človeško oko se ne more nagledati krasote, ki se razstavlja denes tukaj blizu lauske razstave slavnega in slabega spomina. Kako okusno se oblači tanka Dunajska židinja, kako gracijozno stopa mala njena nožica, kako sladko in ljubeznjivo se nasmeje dunajsko dekle, kako milo in zapeljivo gleda dunajska hči! Kako je to vse usmilječno ozira po mladih, s katerimi je pripravljeno žalost in radost deliti.

Tako premišljeva pridem precej daleč od hrumeče množice v samoto, kamor le

Zadruga se smatrajo kot kupčijska podvzeta, samo da imajo z ozirom na svojo občno korist, nekatere prednosti in olajšave glede davka in pristojbin.

(Še en članek pride. Ur.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. julija.

Pri **finančnem ministerstvu** bode 14. t. m. seja zavoljo urejevanja gruntne davka. K tej seji so povabljeni referenti vseh dežel.

Na **Češkem** so dozdej v mestih povsod zmagali Staročehi, le na enem mestu bode trebalo ožje volitve. V staročeskimi listih je torej zmerjanje in obrekovanje Mladočehov v velikem cvetju.

Ogerskim **Srbom** prestavlja zagrebška „A. Ztg.“ naš dotični članek in jim priporoča naj se liberalni Srbi našega sveta držé.

Kakor je čuti, utegnejo precej pri začetku cerkvenega zbora Srbi protestirati, da se kraljevi reskript bere tudi v magjarskem jeziku poleg srbskega.

Vnanje države.

Skoro vsi **francoski** listi so v tem edini, da mora francoska narodna skupščina razpustiti se. — Poslanje, katero je izročil Mac-Mahon skupščini, je monarhistom popolnoma vzelo vero, da ta maršal samo prostor greje za smešnega pretendenta, kateri je onidan Francozom s frazo prišel: „moje rojstvo me dela za vašega kralja“, namreč grofa Chamborda. Tako bodo nazadnje morali legitimisti sami za razpuščenje glasovati. Pri novih volitvah pa je pričakovati velike republikanske večine.

Iz **Španije** nij novic, ki bi povedale, da se boj mej republiko in karlistično reakcijo h kaki odločitvi bliža. Novi poveljnik republikancev je dobil zopet nekaj starih vojakov iz Madrida in se pripravlja na drugo veliko bitvo.

V **Rumuniji** so volitve v senat iz pale v konservativnem t. j. ne v radikalnem smislu.

Nemški škofje v Fuldi so baje sklenili, da bodo iz cerkve izobčevali le tajno, ne javno, da ne pridejo z gosposko in s kazensko postavo v dotiko. Kogar bodo hoteli ekskomunicirati, povedali mu bodo pismo. To je gotovo pametnejše, nego verne ovce nanj ščuvati, kakor bi jezuitje radi.

Dopisi.

Iz Idrije 9. jul. [Izv. dop.] Neradi mislimo na pretečenost, ko je v našem malem mesticu nemška furija tako hudo raz-

sajala. Tembolj zadovoljni smo s sedanjo dobo, kajti zdajšnji prebivalci Idrije so večji del narodnjaki, ki gore in delajo z združenimi močmi za slovenščino. To se lahko iz tega razvidi, kako je v kratkem času društvo narodne čitalnice oživel. V nedeljo 5. jul. napravila je čitalnica izlet proti le, pemu kraju „Ljubevču“, kake pol ure iz Idrije ven. Veselilo nas je, ko smo v ta kraj prišedši videli tako prijazen sprejem. Vse je bilo s smrekami, z venci, s cveticami itd. olepšano, za kar se posebno zahvaljujemo gdč. pl. Premersteinovim, ki so se jako trudile prišlim gostom ugoditi. Tudi nas je zanimalo, akoravno ta dan zaradi vročine bolj redko, petje in godba pod vodstvom g. kapelnika Serjuna. Mnogo ljudstva se je te veselice udeležilo. Prišli so tudi povabljeni udje kazine v omenjeni kraj se kratkočasit. Če ravno so bili nekateri plesalci „predemokratični“ da bi bile nekatere krasotice nemškega društva z njimi plesale, smo se vendar brez teh do pozne noči dobro imeli. Da bi se le res kmalu zopet taka veselica napravila, kakor se namerava, kajti po prospehu slovenskega društvenega življenja se bode razvilo tudi politično in se bo videlo da narodni žarki niso nehali razsvetljevati rudniškega mestica slavne naše slovenske Idrije!

Domače stvari.

— (G. dr. Moše-ta), advokata v Ljubljani in podpredsednika „narodne tiskarne“ je zadela neizmerna familijska nesreča. Predvčeranjem zvečer je njegova ljubeznjiva mlada soproga v Bledu zdrava k večerji sela in v malih trenutkih dušo izdihnila. Počila jej je menda srčna žila in neizprosljiva osoda jo je poklicala v najlepšem cvetu mladega srečnega življenja od strani soproga in malega sinka! — Denes prepelejo truplo iz Bleda v Ljubljano, in bode pogreb ob petih iz kolodvora, kakor pove zadaj natisnjeni parte-list.

— (Slovensko politično „Narodno društvo“) v Ljubljani je dobilo včeraj svoj pravila od vlade potrjena nazaj, t. j. ustanovljenje društva se „ne prepoveduje“. Več prihodnjič.

— (Porotniki v Celji.) Piše se nam iz Celja: Prihodnji ponedeljek 12. t. m. začnjenja se tukaj tretje porotnikovanje. Predsednik ali prvi voditelj je zopet kakor v zad-

njič g. dr. Martinak, višje sodnije svetovalec v Gradci, njegov namestnik ali drugi voditelj g. Stuhec tukajšnje sodnije svetovalec. Porotniki so sledeči: Reiher Jos. pos. iz Žavca, Günstelmayer Jan. hišni pos. iz Maribora, Stampfl Franc iz Maribora, Dan. Ramutta iz Wurmberga, Jan. Krisper župan iz Rogatec, Jančič Jan. iz Rancenberga pri Radgoni, Sartori Fr. pos. iz Mihalovcev, vit. Karneri, graščak iz Wildhavs, Zdolšek hiš. pos. iz Sevnice, Meixner gim. prof. iz Maribora, Lacher Jan. hišni pos. iz Maribora, Fortuna S. trg. iz Maribora, Povše Jan. hiš. pos. iz Laškega, Schmiderer Al. miz. iz Maribora, dr. M. Reiser bilježnik iz Maribora, Gessner Fridr. iz Ormuža, Pirchan hiš. pos. iz Maribora, Neuscher Jak. pos. iz Kaniže pri Ptui, Diermayr trg. iz Ormuža, Fersch Jos. trgovec iz Ptuja, baron Moskon Alfred graščak iz Pišec, Lenček Alojz vel. posestnik iz Blаницe, Nasko Al. hišni pos. iz Maribora, Schwan Jan. iz Maribora, Raisp Ferd. pos. iz Ptuja, dr. Koceli Karel odvetniški koncipijent iz Maribora, Andrluch Jan, župan v Šmarji, Jurinec Fr. župan iz Veržeja, Robič Fr. profesor v Mariboru, Krulec Jos. trg. iz Ljubnega, Gutscher Jan. gim. ravnat. iz Maribora, Flucher C. hišni pos. iz Maribora, Povoden Jos. pos. iz Povrčja pri Mariboru. — Nadomestitelji: Zangger Fr. trg., dr. Higersperger odvetnik, Weimer Jul. trg. Kamerer Fr. mesar, dr. Glantschnig odvet., Gollitsch G. trg., Pospihal K. trg., Premrl J. gim. ravnat., Wagner Jan. hišni pos., vsi tukaj. Torej skoro večino imajo Mariborci.

— (Iz Logatca) se nam piše: Moric Hribar, poštar in župan v spodnjem Logatci je denes 10. jul. ob 5. uri popoldne po dolgi bolezni umrl. Pokojni je bil rojen Kranjec, je prišel pred kakimi 9 leti kot poštni ekspeditor k c. kr. poštnemu uradu Logatec, čez nekoliko let potem poštar postal in si v kratkem času s svojim poštenjem toliko časti in zaupanja pridobil, da ga je županija spodnjega Logatca pred enim letom kot župana izvolila. Po umrlem žalujoči mu izrekamo: bodi mu zemljica lahka!

— (V Litiji) imajo učitelji tega okraja 16. t. m. svoj shod.

— (V Šiški) so voljeni v krajni šolski svet gg. P. Kozler, Jan. Knez, A. v. Gariboldi, J. Kline in J. Matijan. — Šole je v Šiški strašno treba. Nikjer nij več ljudi, ki še brati ne znajo, nego v ljubljanski okolici.

semtertje kaka močnejša sapica trombe umirajoči glas prinese. Zopet se me polastuje ona melanholijska, katere se morem v vednej samoti le za par trenutkov iznebiti, kadar grem gledat samca kljunača v ribniku mestnega parka, ki mojo osodo deléč, vedno sam okolo ribnika postojeva, ter se včasih tako zamisli, da celo uro na enej nogi stoji, dokler ga kaka nepoklicana zver iz sanj o boljše bodočnosti ne prebudi. Stoprv ko tako gledam revnega ptiča, lažje mi je pri srcu. Uže sem namenjen oditi v mesto nazaj in v park k ribniku, ko zagledam pred soboj žensko podobo, krasno, kakor si domišljujem ideal. Starka upadlih oči, dolgih sivih lasov, dolgega bledega lica in dolgih velih prstov prorokovala mi je nekda, da bom našel lepo žensko podobo, ko je bom najmanj iskal; nevedoč bom prišel do nje, krasna bo kakor mlada roža isto jutro, ko prvokrat ljubečemu solncu rudeča svoja ustica k poljubu pomoli.

Zdaj se hvaležen spomnim stankinih besedij in boli me srce, da sem se svojo nevernostjo starki do sedaj krivico delal. V tem trenutku pa se uže ozre po meni sladka podoba v dolgej, črneji obleki imajoča mladostni obrazek z nežnim pajčolanom zagrnjen, in mil smehlaj, ki jej igra okolo malih rudečih ustic, povišuje krasoto njenega cveta. Hrabremu spada svet, mislim si, ter jo ogovorim: Gospica! se smem predrzniti“, pravim gotovo ne s prehrabrim glasom; a dobro njeno srce mi pomore iz zadrege. — „Srčno me bo veselilo, ako se mi pridružite. Redko se je menda kdo srečnejšega čutil, kakor jaz v tem trenutku. Radostni čuti pesnička, ki vidi prve svoje umotvore na lepem belem papirju tiskane, niso nič proti mojim sedanjim, da-si jih celo Heine slavi. Skoraj molče sem stopal na lepeje njene strani — vsaj človek več čuti, kadar menj govori. „Kako je tukaj lepo“, začne ona glasom, ki se mi

je zdel tako sladak. „Neizrekljivo krasno“, dodam jaz

Kako prijazno sapice pihljajo,
Kako drevesca mej soboj šepetajo,
Kako . . .

„Ah, tako utrujena sem“, seže mi lepa moja spremljevalka v poetično besedo. „Iz vsega srca vas milujem, draga gospica! če se vam sesti izljubi, prosim!“ „Da, da, na ono klop le-tam“, vesela odgovori. „Pač moram biti jako rudeča? Kakor ogenj me v licih žge; celi dan me uže glava boli; nij res, da sem jako dolgočasna?“ „Ah, prosim gospica, nikakor ne! Kdo more misliti na čas, ako sme le vam v oko gledati!“ „Le čakajte“, nadaljuje ona, „ko se zopet vidiva bo boljše.“ „Kaj slišim, mila gospica! vi dovolite . . .“ „Da se prav pogosto snideva, želim“, doda ona. „Nepopisljiva sreča! gospica, vi ste angel, vi ste . . .“ Še nijsem izgovoril, ko ona zopet začne: „Kako je to vendar čudno!

— (Keglanje na dobitke) na koristifondu „Dramatičnega društva“ bode na kegljišči čitalnične restavracije od četrtega 16. do ponedeljka 27. julija vsak dan zjutraj od 10. do zvečer 12. ure. Dobitki bodo: 1. dob. 5 ces. cekinov, 2. dob. 3 ces. cekine 3. dob. 2 ces. cekina, 4. dob. 8 fl. v srebru, 5. dob. 6 fl. v srebru, 6. dob. 4 fl. v srebru, 7. šaljiv dobitok. V ponedeljek 27. julija zvečer ob 10. uri se bode kegljanje končalo in se dobitki razdelili. Ena serija (9 omečaje v 3 vrstah obsegajoča) bode veljala 20 kr. Glede namena najuljudnejše vabi komité vse prijatelje kegljanja in domačega gledališča, posebno tudi vnanje ki se utegnejo mej tem časom baviti v Ljubljani, da se prav obilno udeleže tega kegljanja.

— (Iz Celovca) se nam piše: Po noči od nedelje na ponedeljek bi se bila kmalu velika nesreča pripetila na železnici mej Vrbo in Porečjem. Trčila bi bila namreč kmalu poštni vlak, ki je prišel od Beljaka in tovorni vlak, ki je imel pot od Celovca. Nevihta je bila huda in telegrafična zveza prenehana. Voditeljema obeh vlakov se ima zahvaliti, da nij došlo do strašne nesreče. — V glinjski dolini na Koroškem je prešli teden hudournno vreme vse pokončalo. Polje je uničeno, hiše tu in tam posute, pota strašno razdejana in tudi nekoliko ljudi se pogreša. Nesreča je nepopisljiva in hitre pomoči je treba. Tudi v drugih dolinah Koroške je viharo vreme zadnjih dni mnogo škodovalo. — Celovške srednje šole se bodo končale 30. t. m. Pismo skušnje zrelosti so dijaci uže prestali. Ustna se prične na realki koncem julija in na gimnaziji pričetkom avgusta. Na realki baje nij skušnje zrelosti iz slovenščine, kar je gotovo jako čudno, mej tem ko se povsod znanje slovenščine zahteva.

— (Obesil) se je v Ljubljani dobro znani posestnik Lang na svojem posestvu pri Glinici poleg Ljubljane, na kostanjevo drevo pred hišo. Dolgovi so najbrž uzrok.

Razne vesti.

* (Češki izseljenci na Rusko.) Kakor poprej v Ameriko, gre zdaj pot čeških izseljencev v Rusijo. Iz hrudimske in časlavske okolice gre nad 600 ljudi na južno Rusko, kjer se bodo pri Simferopoli, Jakate-

noge in roke imam mrzle, kakor led, lice pa mi hoče zgoreti.“ To rekoč, pomoli mi roko, belo in hladno kakor sneg. Pripoveduje mi, kako je nesrečna, da-si hči bogatih roditeljev; kako vesela bi bila, pravi, ako bi jo kak lord kam na Angleško, Francosko ali celo v Ameriko odpeljal, — a ko sem se jaz tiho jezil, da nijsem slavnega imena na svet prinesel, nadalje mi poveda, kako jej ne smeta oče in mati nič zapovedavati ter da je zdaj celo sama doma, ker se je mati k vinogradu odpeljala, oče pa potuje. Da-si je govorila vse to odlično lepo, rabeča le izbrane izraze, vzbudile so mi zadnje njene besede prvi sum in nehoté sem se spomnil narodne pesni:

Le pridi, le pridi! sem sama doma,
Nij očka, nij mam'ce, h gorici sta šla. —

Ko jame zopet tožiti o vročini lic, hotela je nesreča, da je spozabič preveč odgnila svoj pajčolan ter si obrisala celi obraz — —, in ves ogenj njenih lic bil je

rinoslavu in Kalugi naselili. Naseljenci dobivajo stroške za potovanje od ruskih velikih posestnikov povrnene in gredo po železnici čez Brody in Odeso.

* (Reforme v ruski cerkvi.) Ruski časniki poročajo, da se imajo v ruski cerkvi uvesti neke reforme glede sodstva. Po teh reformah bi se imelo sodstvo ločiti od biskup-ske službe in predati posebnim sodiščem, v katero bi se člani deloma izbrali, deloma imenovali. Osnovo te postave je uže lani sveta sinoda izdelala, in nadškofje in škofje bi morali svoje mnenje o tej reformi izreči; a večina se je izrekla proti postavi, tedaj menda ostane vse pri starem.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalescière du Barry odstrani vse bolezni; namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, navāl krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovale.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaji, 1. februarja 1871.

Neskončna hvaležnost do Vas mi daje povod, Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne nahuhe trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalescière vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Feliks baron pl. Clarov.

Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866.

Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalescière, ki jo je popolnem ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

H. de Montlouis.

Spričevalo št. 73.800.

Mohač, 20. decembra 1871.

Tri mesece sem Vašo slavnoznano „Revalescière“ užival in po tem od večletne zlate žile ozdravel, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo pripočil. Prosim torej, da blagovolite takoj poslati 2 funtno škatlico za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštne podvzetji.

Z vsem spoštovanjem

Jož. Ullein stavitelj.

Težnjiš kot meso, prihrani Revalescière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas

na — belem robcu! Skoraj prestrašil sem se tega obličja, ki mi je le preverjetno pro-rokovalo, da pride tudi ta ideal — velej mojej prorokinji prepodoben — iz svetišča Venere v svetišče Apolonovo. „Ofelija pojdi v kloster“, sem si mislil, morebiti i rekel. Če sem se jej poslovil ali ne, tega ne vem. Vem le, da sem jo pustil samo tam sedeti, ter boječ, kakor sem se jej bil pridružil, zopet odšel, da se izgubim v hrumu množice, ki se je po solčnem zahodu polagoma v mesto nazaj pomikati jela. Nevarno je gledati resnico sè zagrinjalom prikrito, posebno nevarno pa pri vas, tuje krasotice! Zunaj ste lepe, krasne, kakor vaše palače, znotraj pa vam je ogenj prave ljubezni tuj, one stalne ljubavi, katero tako lepo speva mnogočislani Tennyson s besedami:

„Ako bi le ljubav
Zahvaljevali bogu, drugega nič,
Le ta ljubav zasluži hvalo vso.“

T. T.—š.

10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Moriš, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Tujci.

10. julija:

Evropa: Alačević, Duboković, Zonio, Gueriš iz Dalmacije. — Mesar iz Tolmina. — Goriš E. iz Varne. — Magroni Eduard iz Trsta. — Wachtel iz Nürnberga.

Pri Slonu: Sternhardt, Gros iz Celovca. — Kristan iz Gorenjskega. — Centazo iz Trsta. — Wiederman, Lomber iz Dunaja. — Lengyl iz Kanize. — Knauth iz Orlamunde.

Pri Malič: Pučnik s hčerjo iz Kranja. — Mayer Gollatsch iz Dunaja.

Pri Zamorci: Kovačič, Brekerzgi iz Karlova. — Petrincec iz Siska.

Pri bavarskem dvoru: Reidl iz Švice. — Gaischek iz St. Petra. — Lukanec iz Trsta.

Pri carju avstrijskem: Periz iz Gorice.

Naznanjamo s tem svojim prijateljem in znanec žalostno novico, da je gospa

Ana Moše

10. t. m. ob 9. uri zvečer v svojem 20. letu na Bledu mirno v gospodu zaspala.

Pogreb bode v Ljubljani v nedeljo 12. t. m. popoldne ob petih od južnega kolodvora na pokopališče pri sv. Kristofu.

Sv. maše za mrtve se bodo brale v farni cerkvi v Bledu.

Priporočamo drago umrlo pobožnemu spominu.

Ljubljana, 11. julija 1874.

Marija Grumnig, Dr. Alfonz Moše,
mati. soprog.

Evgen Moše,
sin. (179)

Sezite sreči v roko!

300.000 M. Crt.

v ugodnem slučaju kot najvišji dobitok ponuja najnovejšo denarno prežebanje, katero je od visoke vlade potrjeno in garantirano.

Dobitna naprava novega plana je taka, da v naslednjih 6 izžebanjih v teku malo mesecev 35.800 dobitkov v gotovo določbo pride, med temi glavni dobitki od event. M. Crt. 300.000, posebej pa 200.000, 100.000, 75.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000, 8000, 6000, 5000, 3000, 152krat 2000, 360krat 1000, 410krat 500, 17.700krat 110 itd.

Prihodnje drugo vlečenje dobitkov te velike od države garantirane denarne loterije je uradno določeno in bode

uže 15. in 16. julija 1874

ter velja za to

1 četrt Original-Ren.-Loz le gl. 1.75
1 polovica " " " " 3.50
1 cel " " " " 7.—

proti vplači zneska.

Vsa naročila se izvrše precej z največjo skrbnostjo in doli vsak od nas originalne loze, z državnim grbom prevideno, v roke.

Naročilom se potrební uradni plani zastonj prilože in po vsakem vlečenji pošljemo svojim interesentom iz lastne volje uradne liste.

Izplačevanje dobitkov se godi zmirom gotovo pod državno garancijo in se more z naravnostnimi dopošiljanji ali na zahtevanje interesentov po naših zvezah na vseh večjih mestih Nemčije narediti.

Naš debit je zmirom srečen in smo še le pred kratkim zopet mej mnogimi velikimi dobitki 3krat prve glavne dobitke v 3 vlečenjih po oficijalnem dokazu dosegli in svojim interesentom sami izplačali.

Vidno je, da tako na najsolidnejši podlogi sloneče podvzetje povsod more gotovo računati na živahno udeležanje, naj se torej izvoli uže zarad bližnjega vlečenja vsa naročila kmalu adresirati naravnost na (161—3)

S. Steindecker & Comp.,
Bank- u. Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Pollak-ova na novo odprta 27 krajc.

Univerzalna dvorana za blago
Dunaj,
Mariahilferstrasse 1.

Tam se pod najstrogejšo garancijo za najboljše
in pravo blago en gros et en detail oddaja:

Blago iz ovčje volne,

najfinejše in najmodernejšo v vseh barvah, gladko, progasto ali škotko, in sicer: **luster, barège, grenadin, gaziers, rips, mozambique, jacenats, kosmanoski percaill, batist, brillantine** enobarven ali muštran (prava barva garantirana), creton (turšk za spalne suknje), rumburško, holandsko ali nepripravljeno sileško platno, cicasti ali čipkasti zastori, atlas-gradl, posteljna priprava, platneno-damastaste brisalke in serviete, gradl za žimnice in sofe, chiffon $\frac{3}{4}$ in $\frac{1}{4}$ širok, nanking, židane zavrtnice, nogovice, žakeljčki za noge, rokavice, platnene in batistaste rute in še veliko tisoč drugih predmetov. (158-7)

Vse le po 27 krajc.

vatel, kos ali par.
Pošiljatve po povzetnici urno in vestno. — Zapiski o muštrih in blagu gratis in franko.

Samo za 27 krajc.

vatel, kos ali par se pod najstrogejšo garancijo za najboljše in pravo blago en gros et en detail oddaja:

Blago iz ovčje volne,

najfinejše in najmodernejšo v vseh barvah, gladko, progasto ali škotko, in sicer: **luster, barège, grenadin, gaziers, rips, mozambique, jacenats, kosmanoski percaill, batist, brillantine** enobarven ali muštran (prava barva garantirana), creton (turšk za spalne suknje), rumburško, holandsko ali nepripravljeno sileško platno, cicasti ali čipkasti zastori, atlas-gradl, posteljna priprava, platneno-damastaste brisalke in serviete, gradl za žimnice in sofe, chiffon $\frac{3}{4}$ in $\frac{1}{4}$ širok, nanking, židane zavrtnice, nogovice, žakeljčki za noge, rokavice,

platnene in batistaste rute in še veliko tisoč drugih predmetov edino in samo v kot solidni in resno znani

**prvi in največji
27 krajcarski
Dvorani za blago,**
Dunaj, Kärntnerstrasse šte. 34,
(poslopje meščanskega špitala).

Pošiljatve po povzetnici urno in vestno. — Zapiski o muštrih in blagu gratis in franko.

Dunajska borza 11. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	05	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	"	40
1860 drž. posojilo	110	"	"
Akcije narodne banke	982	"	"
Kreditne akcije	229	"	50
London	111	"	70
Napol.	8	"	92
C. k. cekini	—	"	—
Srebro	104	"	90

Naturne mineralne vode

frišno natočene v vseh sortah

se dobivajo v

špecerijski, materijalni, barvni, vinski, delikatesni in semenski prodajalnici

Petra Lassnika.

(151-5)

Lekarna Piccoli „k angelju“

v Ljubljani, dunajska cesta št. 79.

Zdravniške droge, kemični in farmacevtični proizvodi na debelo in na drobno.

Naročila zunaj Ljubljane se naglo izvršujejo proti poštnemu povzetju in stroške za imbalžo in ekspedicijo itd. trpe gospodje komitenti. Prodajalcem se daje navadna nagrada.

Edina zaloga za Kranjsko sledečih artikeljnov:

Izleček iz Chine in Coke.

Najboljši dozaj znani želodčni liker. Moj izleček, ki je narejen na podlagi teh dveh predmetov in iz najboljšega blaga, ki mi prihaja od vira, me deva v stan, da ponudim občinstvu in zdravniški vedi zdravilo, katero se more smatrati za eno najboljših sredstev, da se odpravi slabost življenja, katera se kaže v razdraženosti živcev; da se odžene lenoba, ki zavira reproduktivno zmožnost; da se pospeši cirkulacija, da se olajša prebavljivost, in da se podá različnim organom in členom nova moč in novo življenje.

Cena flaše 80 kr.

Pravo norveško dorševo jetrno olje,

naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno.

Posebno se rabi to bergensko dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofeljnom, proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam.

Cena originalne flaše 80 kr. a. v.

Voda lancasterske lilije. (Lancaster's Lily-Water.)

Lilijeva voda je v elegantnem svetu tako rabljen toaletni predmet, da bi bilo vsako hvaljenje odvisno.

Le to je pri tem neobhodno potrebno, da se (70-9)

Šumeči prah, skatlja	— gl.	30 kr.
Trakovi za pok, s pravim angleškim jeklenim peresom za male otroke eden	1 "	20 "
— za dečke, eden	1 "	40 "
— za može, eden	1 "	80 "
— " z okinčano paloto, posebno fini in elegantni	2 "	40 "
Prsni klobučki iz gumielastike, eden	— "	40 "
Klizične brizgalke, za otroke, ena	1 "	60 "
Irigatorji iz medí, za samoklistiranje, fini in elegantni, eden	6 "	— "
Pravo borovniško zganje, flaša	— "	50 "
Repinčeve olje za ohranjenje las, flaša	— "	50 "
Žepne klyso-pumpe, s plehasto omario, za samoklistiranje, ena	3 "	— "

Da se zavaruje vsako ponarejevanje, prosijo se gospodje komitenti, da se pri nakupovanju obrnejo naravnost na lekarno Piccoli „k angelju“, dunajska cesta št. 79.

opozorijo nežne konsumentovke na to, da si izberejo dobro kvaliteto.

Rabljenje in izkušnja boste pokazale jasno, da je ena najboljših sort lilijeve vode brez dvoma ona; ki je znana pod imenom lancasterska lilijeva voda.

Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnjih gub, ter naredi, da vidoma zginejo.

Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in da ozdravi naglo poko, katere se naredé zaradi suše ali nehladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo.

Cena flaše 1 gld.

Izleček iz tamarinde, v praznoti koncentriran.

To zdravilo izredno oživlja in je izvrstno sredstvo proti nakopičenju žolča in gnjilobi, ako se v manjših delih jemlje, ako pa se jemlje v večjih, potem pa na lahko naprej goni, pa telo zato ne boli in nema nobenih težav in neprijetnosti, zaradi česa je zdravniki pri vnetji želodca in čevrabi, kjer se je celo pri lahkih odganjalnih sredstvih bati vznemirjenja. Pri vnetji drobni, pri žolčnih, žiezastih in gnjilih mrzlicah, in pri krvnih tokih pač za bolnika nij prijetnejše pijače, nego je moj izleček, in ne boljše, ako je treba utožiti večkrat tako hudo željo.

Cena flaše 40 kr. a. v.

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici,

gotovo zdravi proti vsaki prenehovalni bolezni.

Uspeh mojega zdravila je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepiral, da je najkrepkejšo in najgotovnejše sredstvo zoper mrzlico med vsemi dozaj znanimi. Mrzlica, ki se je s tem ozdravila, se ne povrne, in zdravje vzcvetó iz nova, ne da bi se slabi nasledki čutili, ki so pri rabljenji enakih zdravil navadni.

Flaša košta 80 kr. a. v.

Zobje in zobno meso.

Snažnost ust in zob je z lepoto in zdravjem človekovim tesno zvezana.

Zobje ki se ne snažijo vsak dan, razširjajo neprijeten, večkrat zelo hud duh, se večkrat prevlečejo z nelepoto, večkrat umazano rečjo, in jih počasi kostno jedenje tako napade, da prouzročujejo najhujše bolečine in se z njimi ne da zvečiti.

Kot prvi nasledki tega sta slabo prebavljenje in shujšanje.

Od vsega tega obvaruje vsakdanje rabljenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu, kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se ohrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren.

Cena flaše ustne vode 60 kr., skatlja zobnega prahu 40 kr. a. v.

Životna esencija, flaša	— gl.	10 kr.
Životni balzam po Seehoferji 1 Fl.	— "	10 "
Mandeljnova moka (namesto žajfe) za olepšanje in ohranjenje kože, 1 paket	— "	10 "
Po vsem svetu znane Menotti-pastile, nezmotno sredstvo proti kašlju, skatlja	— "	75 "
Mlečne pumpe, ena	— "	80 "
Materne brizgalke z ravnim nasadom — z vpgnenim gumijevim nasadom	2 "	40 "
Oksfordska esencija, ces. kr. izkl. priv. S to imenitno esencijo se v enem trenutku ozdravi najhujša zobna bolečina, flaša	— "	50 "
Pravi Sedilizevi prah, skatlja	— "	80 "
Pagliane-sirup iz Florence, zdravil-	— "	— "

stvo za očete, ali domači zdravnik, flaša	1 gl.	— kr.
Rajžev prah, ekstrafin, nežnim konsumentovkam priporočen za najboljše kvaliteto, prijeten duh in nizko ceno, 1 skatlja	— "	40 "
— 1 paket	— "	10 "
Sesalne cevke, ena	— "	10 "
— fina ena	— "	20 "
Sesalna flašica, popolnem garnirana, s sesalno cevjo, ena	— "	80 "
Suspenzoriji, iz najfin. platna eden elastični, iz svile, posebno fini pa elegantni	— "	80 "
Štejee kapljice s flagonom v etuisu eden	— "	60 "
Uretralne brizgalke, ena	— "	40 "